

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-4Csp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123212453
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:6123212453.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154 právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava proti žalovanému A. B., nar.XX.XX.XXXX, C. XXX, XXX XX C. zastúpenému JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník o zaplatenie X.XXX,XX eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní začatom podľa zákona č.307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „žaloba“) v ktorom žiadal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu X.XXX,XX eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy X.XXX,XX eur od 04.11.2020 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Svoju žalobu odôvodňoval tým, že jeho právny predchodca, Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa XX.XX.XXXX pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX úver vo výške 21.900,-eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V žalobe tvrdil, že dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky riadne a včas neplnil, bol právnym predchodcom žalobcu vyzvaný na úhradu omeškaných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky, a nakoľko svoj dlh napriek písomnej výzve nezaplatil, jeho právny predchodca v súlade so zmluvou a s článkom

2

SK-4Csp/15/2023

Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 17.09.2020 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Uviedol, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 27.10.2020 a nakoľko v poskytnutej 7 dňovej lehote od doručenia oznámenia dlžnú sumu nezaplatil, dňa 04.11.2020 sa dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy s príslušenstvom. Aktívnu vecnú legitimáciu odôvodnil tým, že na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 08.06.2022 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením

postupcu o postúpení pohľadávky. Žalobca tvrdil, že po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky (po dni 01.06.2022) žalovaný dlh napriek predžalobnej upomienke nezaplatil s tým, že si v konaní uplatňuje len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške X.XXX,XX eur s príslušenstvom.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca so žalobou predložil Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 01.04.2016, Žiadosť o D. – bezúčelová, Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebiteľského úveru VÚBPOŽIČKA fyzickým osobám – občanom, listinu- Zoznam dokladov k VÚB Flexipôžičke, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Tretiu upomienku- pokus o zmier zo dňa 31.07.2020, poštový podací hárok, prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.06.2022, výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 09.12.2022 s poštovým podacím hárkom, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 18.09.2020 s dokladom o doručovaní.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz, ktorý sa v dôsledku podaného odporu žalovaného zo zákona zrušil a Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec podľa § 14 ods.3 uvedeného zákona na prejednanie tunajšiemu súdu, kde konanie je vedené pod spisovou značkou SK-4Csp/15/2023.

4. Žalovaný v podanom odpore proti platobnému rozkazu namietol, že banka pred predajom pohľadávky porušila ustanovenia úverovej zmluvy, nekomunikovala s ním zákonným spôsobom a nebol zo strany banky ani správne vypočítaný zostatok úveru, neboli tam zahrnuté všetky jeho splátky, ktoré pravidelne platil. Správne podľa neho nie sú vypočítané ani úroky. Uviedol, že si uplatňuje všetky svoje práva spotrebiteľa a žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že tento je v celom rozsahu neodôvodnený, s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. Žalovaný podľa neho v odpore neuviedol žiaden dôvod, pre ktorý by mal byť platobný rozkaz zrušený. Tvrdenia žalovaného označil za účelové, s cieľom vyhnúť sa plneniu jeho záväzku, svoj nárok označil za dôvodný a preukázaný.

6. Písomnú dupliku žalovaný nepodal.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 12.07.2023 na ktoré sa právny zástupca žalobcu napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil, neúčast' na

3

SK-4Csp/15/2023

pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní trval na nedôvodnosti žaloby. Namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, keď tvrdil, že žiadosť veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky v zmysle ust. § 565 Obč. zákonníka možno charakterizovať ako jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon, čo znamená, že v stanovenej lehote musí byť dlžníkovi doručený. Nestačí odovzdanie prejavu na prepravu. Vzhľadom na kogentnú právnu úpravu nie je podľa neho možné ani dohodou zmluvných strán upravujúcou vzájomné doručovanie písomnosti kogentnosť uvedenej hmotnoprávnej úpravy zmeniť. Žalobca súdu predložil listinný dôkaz označený ako tretia upomienka, avšak z jeho obsahu nie je podľa neho možné vyvodiť, že sa jedná o výzvu, ktorú je povinný v tomto prípade právny predchodca žalobcu doručiť pred zosplatením pohľadávky. Táto výzva neobsahuje konkrétnu splátku, s ktorou má byť žalovaný v omeškaní ani dobu, po ktorú má byť s uvedenou splátkou v omeškaní. Zároveň neobsahuje táto výzva ani samotné zosplatenie, konkrétnu splátku, pre ktorú malo dôjsť k zosplateniu celého úveru. Z toho podľa žalovaného vyplýva, že uvedená výzva pomenovaná ako tretia upomienka je neurčitá a nejasná, teda sa jedná o neplatný právny úkon. Ak by mal aj súd za to, že sa jedná o výzvu, na základe ktorej mohol právny predchodca žalobcu zosplatiť celý úver, tak opätovne poukázal na to, že samotné zosplatenie sa nedostalo do dispozičnej sféry žalovaného. Ďalej tvrdil, že zmluva uzatvorená medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným neobsahuje všetky náležitosti tak, ako to vyžaduje ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch V zmluve absentuje doba trvania zmluvy, ktorá je uvedená neurčito, keďže podľa neho doba trvania zmluvy a počet splátok sú dve odlišné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré zákon č. 129/2010 upravoval v ust. § 9. Tvrdil, že aj

smernica európskeho parlamentu a rady 2008/48/Es o zmluvách o spotrebiteľskom úvere rozlišovala dĺžku trvania zmluvy o úvere. Zároveň poukázal na to, že aj úroková sadzba v samotnej zmluve je uvedená neurčito, keďže je tam uvedené (vo výške so zľavami, ak boli poskytnuté). Táto definícia alebo ozrejmienie však ďalej v zmluve absentuje. Ďalej uviedol, že v zmluve nie je uvedená správna priemerná RPMN, nakoľko sa nejedná o úver so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov, čo je zrejme už pri pohľade na zmluvu, kde je uvedený dátum prvej splátky 02.05.2016 a poslednej 20.04.2021, čo je 59 mesiacov. Preto správna priemerná RPMN je podľa žalovaného 9,8 %. Čo sa týka bonity a zisťovania bonity žalovaného, tak z judikatúry je podľa neho zrejme, že nepostačuje zisťovanie príjmu žalovaného, ale je potrebné postupovať s odbornou starostlivosťou veriteľa, či dlžník bude schopný splácať úver. V praxi sa môže stať, že dlžník môže mať príjem aj 2 000,- eur a splátka môže predstavovať sumu 300,- eur, avšak bez ďalšieho nie je možné jednoznačne určiť, či dlžník bude schopný splácať tento úver. Toto sa podľa jeho názoru stalo aj v uvedenej právnej veci, keď dlžník síce mal príjem nad hranicu 1 500,- eur, avšak zo samotného zisťovania mohol právny predchodca zistiť, že žalovaný spláca aj iné úvery, pričom aj podľa samotnej zmluvy poskytnutý úver bol použitý na splatenie ďalších úverov. Má za to, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Absencia vyššie uvedených náležitostí spôsobuje podľa žalovaného bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom z výpisu, ktorý predložil žalobca je zrejme, že žalovaný splatil istinu úveru, keď zaplatil celkovo cca 23.000,-eur.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav :

4

SK-4Csp/15/2023

9. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „D.“ reg.číslo:XXXXXXXXXXXXXXXXX v ktorej ako veriteľ je označená Všeobecná úverová banka, a.s. súd zistil, že v jej úvodnej časti sú uvedené osobné údaje o žalovanom ako dlžníkovi a jeho spoludlžníkovi E. B., potom nasleduje časť I. kde je uvedené, že veriteľ sa zaväzuje poskytnúť za podmienok dohodnutých v tejto zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám občanom peňažné prostriedky ako spotrebiteľský úver a dlžník sa zaväzuje, že poskytnuté peňažné prostriedky vráti, použije na dohodnutý účel, pokiaľ bol účel dohodnutý, zaplatí úroky, poplatky a splní ďalšie záväzky podľa tejto zmluvy. Ďalej sú tam uvedené Základné podmienky úveru nasledovne. Druh spotrebného úveru : na splatenie spotrebiteľských úverov. Výška úveru 21.900,-eur. Lehota splatnosti, 61 mesiacov. Druh úrokovej sadzby: fixná počas celej lehoty splatnosti úveru (vo výške bez zliav). Čerpanie úveru jednorázovo dňa 01.04.2016. Celkový počet splátok 60. Dátum prvej anuitnej splátky 20.05.2016. Dátum poslednej anuitnej splátky (termín konečnej splatnosti) 20.04.2021. Výška úrokovej sadzby 9,90 % (vo výške so zľavami, ak boli poskytnuté), platnej ku dňu schválenie úveru. Mesačná anuitná splátka vrátane poisťného 466,66 eur. Ročná percentuálna miera nákladov 11,09 %, celkové náklady dlžníka 6.318,53 eur, výška úrokovej sadzby 9,90 % p.a., výška poplatku za poskytnutie úveru 219,-eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom 28.218,53 eur, z toho výška istiny 21.900,-eur, výška celkových nákladov dlžníka 6.318,53 eur, priemerná RPMN 9,93 %. Zo zmluvy vyplýva, že úver je určený na splatenie zostatku spotrebiteľských úverov č.XXXXXXXXXXXXXXXXXX poskytnutého spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. s výškou zostatku 7.550,-eur a č.XXXXXXXXXXXXXXXXXX poskytnutého spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. s výškou zostatku 8.990,-eur.

10. Žalobca tvrdil, že pre nesplácanie úveru žalovaným bol úver po neúspešnej výzve na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia predčasne zosplatený a pohľadávka veriteľa následne na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok (nachádzajúcej sa na č.l. 28 až 42 spisu) postúpená na žalobcu.

11. Z Listu označeného ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 18.09.2020 súd zistil, že VÚB banka, a.s. ním žalovanému oznámila, že napriek predchádzajúcim upomienkam neuhradil dlžnú pohľadávku banky z titulu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru reg.č.XXXXXXXXXXXXXXXXXX, preto v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a VOP banka vyhlásila dnešným dňom predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 5.753,02 eur a vyzvala ho na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní odo dňa doručenia tejto

výzvy pod následkom vymáhania pohľadávky banky. Podľa pripojeného dokladu o doručovaní zásielka bola žalovanému doručovaná na adresu C. XXX a vrátila sa banke ako neprevzatá ním v odbernej lehote. Podľa tvrdenia žalobcu uvedenej výzve predchádzala Tretia upomienka- pokus o zmier zo dňa 31.07.2020 (č.l.45 spisu), ktorou bol žalovaný vyzývaný na zaplatenie dlžnej sumy 1.473,76 eur, v opačnom prípade bude banka žiadať vrátiť celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Žalobca tvrdí, že odoslanie danej výzvy žalovanému preukazuje ním predložený podací hárok.

12. Žalobou uplatnený nárok žalobca právne odôvodnil tak, že jedná sa o nárok na vrátenie spotrebiteľského úveru. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie

5

SK-4Csp/15/2023

úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, niet pochyb, že žalobou uplatňuje sa právo zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

13. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanému nadobudol postúpením, pričom ako na dôkaz odvolával sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, prílohu k tejto rámcovej zmluve s identifikáciou postúpenej pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.06.2022.

14. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu neboli v spore preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu. Už z uvedeného dôvodu súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu súd musí skúmať vždy, ex off, aj bez námietky žalovaného. Tu žalovaný aj výslovne namietol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, k čomu treba uviesť, že hoci túto skutočnosť výslovne písomne namietol už v odpore proti platobnému rozkazu, keď tvrdil, že banka pred predajom pohľadávky porušila zmluvu a nekomunikovala s ním zákonným spôsobom, žalobca sa k uvedenej námietke nijako nevyjadril, tvrdenia žalovaného nespochybnil ani nepoprel, poukázal len na doručovanie tretej upomienky zo dňa 31.07.2020.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- VÚB, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému bola mu ešte pred podaním žaloby postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex off, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex off viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

16. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru a skutočnosť, že aktívnu vecnú legitímáciu súd musí skúmať vždy, a to ex off je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu bankou preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky. Teda označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto

zákoných podmienok. Táto skutočnosť je samozrejماً, jasná a všeobecne známa, nejde o žiadne prekvapivé právne posúdenie, postup, či prekvapivý názor súdu (podporne viď napr. aktuálne rozsudky Krajského súdu Prešove sp.zn.3CoCsp/11/2021 alebo 7CoCsp/38/2020. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/38/2020 otázka „či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci.,,

17. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravoval ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 08.06.2022, čo je deň uvedený aj v oznámení o postúpení pohľadávky) § 92 ods.8 zákona o bankách. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu(87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

19. V súvislosti so svojim názorom, že ust.§ 92 ods.8 zákona o bankách normuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

20. Nedodržaním zákoných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť

právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

21. S poukazom na vyššie uvedené žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené už len preto, lebo žalobca nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods.8 zákona o bankách.

22. Takouto výzvou nemôže byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 18.09.2020 (výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom) ani Tretia upomienka zo dňa 31.07.2020. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovanému na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ust. § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené výzvy majú náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenia o predčasnom zosplatení úveru bankou a nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmito úkonmi niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až 2 roky po týchto výzvach. Tzv. tretia upomienka zo dňa 31.07.2020, na ktorú sa žalobca odvolával aj vo svojom poslednom písomnom podaní súdu doručenom dňa 07.07.2023 výzvou v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemôže byť už len preto, že žalovaný v nej bol vyzývaný na úhradu sumy len 1.473,76 eur ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky.

23. Účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods.8 veta druhá, časť za bodkočiarkou). Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods.8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola tretia upomienka vyhotovená 2 roky!!! pred

8

SK-4Csp/15/2023

postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, či výzvu, aj spreď niekoľkých rokov a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods.8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka).

24. Ako súdna prax už opakovanne konštatovala, za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva napr. jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17CoCsp/47/2020 kde ten jasne uviedol (viď bod 10.odôvodnenia), že „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu dňa 19.01.2016, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasné splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“

25. Uvedený názor súdu tak už nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn.6Csp/63/2020 týkajúci sa žalobcu, kde tento súd takisto uviedol (viď bod 24 odôvodnenia), že „Upozornenie na zosplatenie a oznámenie o zosplatení však nemožno považovať za písomnú výzvu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, nakoľko ide o úkony vykonané z dôvodu zákonnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka“.

26. Tu predložená tretia upomienka ani výzva na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom vôbec neobsahujú poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, výzva na predčasné splatenie úveru ako následok jej nerešpektovania výslovne uvádza len vymáhanie pohľadávky banky využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov, v žiadnom prípade preto nemôže ísť o výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Žiadnu inú písomnú výzvu žalovanému spreď postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobca súdu nepredložil.

27. Žalobca preto nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanému, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

28. Pokiaľ ide o predložené oznámenie o postúpení pohľadávky, tak k tomu súd uvádza nasledovné. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto

9

SK-4Csp/15/2023

rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke aktuálne zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevylučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

29. Žaloba tak musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimáciu. Súd navyše má za dôvodné aj tvrdenie žalovaného o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. To vzhľadom na skutočnosť, že podľa žalobcom predloženého prehľadu splácania úveru – histórie transakcií (čl.46 spisu) bola na vrátenie úveru zaplatená vyššia suma ako bola suma poskytnutého úveru (21.900,-eur) znamená, že ani neexistovala pohľadávka voči žalovanému, ktorú by banka mohla na žalobcu postúpiť.

30. Žalobca ako dôkaz predložil listinu- históriu transakcií v ktorej je zaznamenané čerpanie úveru, a to takým spôsobom, že súčasne s čerpaním úveru dňa 01.04.2016 bol v ten istý deň vyrúbený a zinkasovaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 219,-eur. Z uvedeného je zrejmé, že poplatok za poskytnutie úveru vo výške 219,-eur, ktorý aj podľa zmluvy splatný bol najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru vyrúbený a aj zrazený bol v deň čerpania úveru, a keďže prvú reálnu úhradu žalovaný podľa zmluvy a histórie transakcií na úver mal realizovať až dňa 20.05.2016, je zjavné, že suma 219,-eur bola „zrazená“, teda hradená zo sumy „čerpania úveru“, v dôsledku čoho dňa 01.04.2016 reálne k dispozícii dlžníkom (žalovanému a jeho spoludlžníkovi) bola daná len suma 21.681,-eur.

31. Žalobca predložením písomného vyhotovenia úverovej zmluvy zo dňa 01.04.2016 preukázal, že banka so žalovaným uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zákonom predpísanej písomnej forme.

Ako výška úveru (náležitosť predpísaná v § 9 ods.2 písm. g/ zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v tom čase) je v zmluve uvedená suma 21.900,-eur, pričom zo žiadosti o poskytnutie úveru (č.l.9 spisu) vyplýva, že žiadané bolo žalovaným o úver vo výške práve 21.900,-eur. Z histórie transakcií na úvere však vyplýva, že reálne vyplatená, poskytnutá bola len suma 21.681,-eur, nakoľko banka v deň čerpania vyrúbila a z „čerpanej sumy“ hneď automaticky inkasovala poplatok za poskytnutie úveru vo výške 219,-eur. Podľa názoru súdu započítanie poplatku za poskytnutie úveru do celkovej výšky úveru, v dôsledku čoho reálne žalovanému ako spotrebiteľovi bola k dispozícii daná suma len 21.681,-eur a nie suma 21.900,-eur uvedená ako výška úveru nemá zákonnú oporu, v dôsledku čoho údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná táto zákonom predpísaná náležitosť, preto sa podľa § 11 ods.1 písm. b) v spojení s § 9 ods.2 písm. g) ZoSÚ v znení k 01.04.2016 jedná o bezúročný a bezpoplatkový úver.

10

SK-4Csp/15/2023

32. Z hľadiska posúdenia, či je v zmluve správne vyjadrená a uvedená zákonná náležitosť - celková výška a konkrétna mena spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie je úplne irelevantné či poplatok je prípustný, či kryje alebo nekryje reálnu činnosť banky pred poskytnutím úveru, že je odlišný od úroku ako ceny peňazí a podobne. Súd nijako nespochybňuje ani to, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa (§ 499 Obchodného zákonníka). Problém nie je v samotnom dojednaní poplatku ani v jeho výške. Problémom v danom prípade je to, že poplatok za poskytnutie úveru patrí medzi náklady úveru, v žiadnom prípade preto nemôže byť poňatý do samotnej výšky úveru a ak sa tak stalo a ak ako výška úveru je v zmluve uvedená suma 21.900,-eur, hoci v skutočnosti spotrebiteľ dostáva od veriteľa len 21.681,-eur, potom je v zmluve údaj o výške úveru uvedený nesprávne, čo samo o sebe má za následok, že jedná sa bez ďalšieho o bezúročný a bezpoplatkový úver, keďže pre taký záver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.o spotrebiteľských úveroch postačuje absencia aj len jednej zo zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom aj nesprávne alebo zavádzajúce uvedenie niektorej z tých náležitostí, absencia ktorej spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, má rovnaké následky ako keby tento údaj nebol uvedený vôbec.

33. Podľa § 2 písm. g/ zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

34. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že reálne žalovanému a spoludlžníkovi poskytnutá bola len suma úveru vo výške 21.681 eur. Uvedená peňažná suma mala byť podľa názoru súdu uvedená ako celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru. Poplatok za poskytnutie úveru už z logiky veci nie je plnením veriteľa dlžníkovi, ale plnením dlžníka veriteľovi, preto podľa názoru súdu nemožno ho poňať do údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Sú to náklady spojené s poskytnutím úveru, mali byť preto zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Akékoľvek obchádzanie kogentnej zákonnej definície spotrebiteľského úveru a nákladov spojených so spotrebiteľským úverom nie je možné hodnotiť inak než obchádzanie zákona. K tomu podporne pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.03.2017 sp.zn.20Co/126/2016, kde bol riešený obdobný prípad so záverom, že ide o obchádzanie zákona. Súd v tejto súvislosti, pokiaľ ide o právne posúdenie klamlivého konania vo vzťahu k výške úveru, cene služby a k spôsobu jej výpočtu poukazuje tiež napr. na Rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Sžo/19/2012.

35. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 4/2022 bol pod číslom R 49 publikovaný judikát so záverom, cit. „Celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.“ Jednalo sa o rozhodnutie Najvyššieho

súdu SR vo vzťahu k banke (rozsudok zo dňa 30.06.2022 sp.zn.9Cdo 287/2021) v ktorom najvyšší súd okrem iného jasne

11

SK-4Csp/15/2023

uviedol, že cit“ Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy...Navyše v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru....Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Za tohto stavu bol preto správny záver súdov nižších inštancií, že úverová zmluva neobsahuje správne údaje v zmysle § 9 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa a rovnako správne uplatnili aj sankciu za porušenie tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona.“

36. Keďže v tu súdnej veci ide o absolútne rovnaký prípad poskytnutia úveru pôvodným veriteľom, tu tiež bankou z ktorého bol inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru, ako posudzoval najvyšší súd, súd plne odkazuje na uvedené závery.

37. Vo vzťahu k uvedenému súd poukazuje aj na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14 (Radlinger a Radlingerová/FINWAY, a.s.), ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

38. Aj legálna definícia pojmu celková výška spotrebiteľského úveru obsiahnutá v § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádza, že sa ňou na účely tohto zákona rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

39. V kontexte už uvedeného je zrejmé, že v tu prejednávanom spore celková suma, ktorú spoludlžník a žalovaný reálne dostali k dispozícii od banky, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 21.681,-eur a nie sumu 21.900,-eur uvedenú v zmluve. A nakoľko je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené, pričom v danom prípade suma 219,-eur titulom poplatku za poskytnutie úveru nesporne takou sumou je a táto nebola spotrebiteľovi reálne vyplatená, už len táto skutočnosť je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže pre takýto záver stačí, že chyba, resp. je uvedená nesprávne čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods.1 písm.b) ZoSÚ. Vzhľadom na uvedené bolo nadbytočné a nehospodárne zaoberať sa skúmaním, či sú dané aj ďalšie žalovaným vytykané nedostatky zmluvy, keďže úver už pre absenciu tejto náležitosti je bezúročný a bez poplatkov.

40. Podľa názoru súdu už na prvý pohľad je zrejmé a logické, že do celkovej výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru nemožno započítať plnenia, ktoré nie sú skutočným plnením veriteľa dlžníkovi ale majú byť v skutočnosti plnením dlžníka veriteľovi a teda sú nákladmi úveru. Patria teda do odplaty za úver, preto nemožno ich uvádzať v rámci výšky

12

SK-4Csp/15/2023

poskytnutého úveru. Potvrdzuje to aj znenie § 9 ods.14 Zákona o spotrebiteľských úveroch podľa ktorého akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vybrané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty podľa osobitných predpisov.18aa) Každé plnenie vybrané veriteľom alebo treťou osobou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný bezodkladne evidovať podľa osobitného predpisu;18ab) na tento účel sa veriteľ nemôže dovolávať skutočnosti, že plnenie prijala tretia osoba.

41. Krajský súd v Prešove už pred viac ako desiatimi rokmi, v rozsudku z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011 formuloval názor, s ktorým sa súd stotožňuje a v zmysle ktorého je neprijateľný taký

postup pri uzatvorení úverovej zmluvy a také jej ustanovenie, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. V zmysle predmetného rozsudku, cit. „je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru...Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov.“

42. Navyše, ak banka na základe zmluvy poskytla reálne sumu len 21.681,-eur a ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítala ako by poskytla 21.900,-eur, znamená to, že v neprospech spotrebiteľa uviedla RPMN v nižšom percentuálnom vyjadrení než mala, v dôsledku čoho v zmluve uviedla v neprospech spotrebiteľa nesprávnu, zavádzajúcu RPMN a nesprávne tým uviedla aj celkovú výšku úveru, pričom táto nesprávnosť, ako už bolo uvedené, má rovnaké dôsledky ako keby údaj o RPMN a údaj o celkovej výške úveru neboli uvedené vôbec, t.j. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pre absenciu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. g) a k) tohto zákona.

43. Súd vo vzťahu k tomuto svojmu záveru poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.9Co/102/2019 zo dňa 28.05.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „celková výška úveru je čiastkou, ktorú veriteľ reálne dá dlžníkovi k dispozícii. Za takúto čiastku nie je možné považovať sumu, ktorú by dlžník mohol vyčerpať, ale bola započítaná na úhradu akejkoľvek platby, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi. V takom prípade totiž takáto čiastka (platba pre veriteľa) nie je daná do dispozičnej sféry dlžníka, ale zostáva v dispozičnej sfére veriteľa... Základným zmyslom uvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá je výpočtom časovej hodnoty budúcich plnení je možnosť spotrebiteľa porovnať cenu spotrebiteľských úverov ponúkaných na finančnom trhu. V tomto zmysle je podstatnou informáciou pre rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť zo záväzkového vzťahu, musí byť preto uvedená správne... Ak žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanému reálne sumu 1.900 eur a ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítal ako by mu poskytol 2.000 eur, znamená to, že v neprospech spotrebiteľa uviedol RPMN v nižšom percentuálnom vyjadrení než mal, v dôsledku čoho v zmluve uviedol v neprospech spotrebiteľa nesprávnu, zavádzajúcu RPMN a nesprávne tým uviedol aj celkovú výšku úveru, pričom táto nesprávnosť, ako už bolo uvedené, má rovnaké dôsledky ako keby údaj o RPMN a údaj o celkovej výške úveru neboli uvedené vôbec, t.j. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pre absenciu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. g) a j) tohto zákona.“

44. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov
13 SK-4Csp/15/2023

v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku. Súdny dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tomto prípade nedostatky zmluvy (nesprávne uvedenie celkovej výšky úveru a RPMN) sú také závažné, že bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku.

45. Uvedené potvrdzuje aj už spomenutý rozsudok Súdneho dvora z 21. apríla 2016 veci C-377/14 (Radlinger a Radlingerová proti FINWAY, a.s.) ktorý v bode 90 výslovne uvádza, cit“ Ako sa uvádza v odôvodneniach 31 a 43 smernice 2008/48, informácia spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca má preto podstatný význam. Na jednej strane táto informácia prispieva k transparentnosti trhu v rozsahu, v akom spotrebiteľovi umožňuje porovnať ponuky úverov. Na druhej strane mu umožňuje posúdiť rozsah jeho záväzku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2004, Cofinoga, C-264/02, EU:C:2004:127, bod 26, a uznesenie zo 16. novembra 2010, Pohotovosť, C-76/10, EU:C:2010:685, bod 70).

46. O tom, že ide o kľúčové údaje svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora

Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a ak tam nie je uvedená celková výška spotrebiteľského úveru.

XX. Prípady, kedy súčasťou istiny úveru sú aj náklady spojené s poskytnutím úveru judikatúra (viď napr. vyššie uvedené uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. sp.zn.20Co/126/2016) už vo viacerých prípadoch kvalifikovala ako nekalú obchodnú praktiku zdôrazňujúc následne ten aspekt, že výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a o takýto prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

48. Poskytnutá suma úveru tak bola 21.681,-eur. Podľa histórie transakcií- prehľadu splácania poskytnutého žalobcom bola na úver prostredníctvom jednotlivých splátok platených od 20.05.2016 až do 05.05.2020 zaplatená suma celkovo 23.380,72 eur. Žalovaný tak na bezúročný a bezpoplatkový úver zaplatil ešte pred postúpením pohľadávky viac ako mu bolo reálne poskytnuté, čím jeho dlh zanikol splnením (§ 559 ods.1 Občianskeho zákonníka)

14

SK-4Csp/15/2023

a veriteľovi ani žalobcovi nič nedlží. Aj vzhľadom na uvedené bola žaloba žalobcu v celom rozsahu nedôvodná a aj preto ju súd musel zamietnuť.

49. Pokiaľ ide o posúdenie veci upomínacím súdom a vydaný platobný rozkaz, uvedené nič nemenilo na povinnosti tunajšieho súdu preskúmať (at o aj ex offo, teda aj keby to žalovaný nanamietol) zákonné podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky ako aj to, či vôbec existovala pohľadávka k postúpeniu. Rozhodnutie upomínacieho súdu nie je pre tunajší súd nijako záväzné a absolútne ho nezbavuje povinnosti preskúmať vo vzťahu k nároku voči žalovanému aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Pre naplnenie princípu právnej istoty v právnom štáte je v článku 2 ods.2 základných princíпов CSP poukázané na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, pričom aktuálne najvyššia súdna autorita všeobecného súdnictva v Slovenskej republike (Najvyšší súd SR) zaujala k danej otázke v rozsudkoch 7Cdo/26/2017 a 1Cdo/147/2017 jednoznačné a rovnaké stanovisko, z akého vychádzal aj súd v tu prejednávanom spore a síce že podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). S poukazom na článok 2 základných princíпов Civilného sporového poriadku súd uvádza, že v okolnostiach tu súdeného sporu nenašiel žiadne relevantné a presvedčivé argumenty pre odklon od uvedených záverov Najvyššieho súdu SR s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, rovnako ako so závermi v publikovanom rozhodnutí R 49/2022 (rozsudok NS SR zo dňa 30.06.2022 sp.zn.9Cdo 287/2021).

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba proti nemu bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- 15 SK-4Csp/15/2023

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.